

S Ä R T R Y C K 1 9 8 7 FÖR REGEMENTETS MUSEUM OCH MUSEIFÖRENING

Värmlandsörnen

Tidning för KUNGL. VÄRMLANDS REGEMENTE
och FÖRSVARSSOMRÅDE samt
dess KAMRATFÖRENING

PRESENTATION AV MUSEET PÅ I 2

OCH DEN NYBILDADE MUSEIFÖRENINGEN

Hur många känner till att vi har ett landsortens finare regements-museer här i Karlstad ? Det invigdes 1976 när Värmlands regemente firade sitt 350-års jubileum och visar den värmländske soldaten från 1600-talet till beredskapstiden. - Vem var han ? - Hur såg han ut ? Hur levde han ?

Som en röd tråd skildras Värmland som gränslandskap alltifrån bonde-uppbåden till " Min soldat - någonstans i Sverige ".

Vad kan vi då erbjuda på museet ?

PERMANENTA UTSTÄLLNINGEN visar i kronologisk ordning regementets ursprung och värmlänningens militära historia. Många modeller och autentiska miljöer från till exempel Trossnäs fält ger atmosfär åt skildringen. Förutom för Värmlands regemente finns också avdelningar för Värmlands fältjägare och värmlandsfrivilliga i Finland.

FORSKNINGSBIBLIOTEKET innehåller militärhistorisk litteratur med exemplar från 1600-talet och framåt.

BILDARKIVET omfattar drygt 2000 foton varav de tidigaste från 1860-talet.

RULLORNA för de värmlandska regementena finns tillgängliga för släktforskning på mikro-fiche.

Museet visas efter hänvändelse till museiföreståndaren löjtnant Göran Magnusson tel 054 10 46 23.

Några intresserade personer varav några medverkat vid uppbyggnaden av museet har bildat en museiförening. Denna skall bland annat främja kunskapen om de värmländska regementena samt värna om museets vidare-utveckling. Genom föreningen skapas förutsättningar för nya arbetsformer som kan intressera en vidare krets. Exempel på vad som kan göras är att sy upp uniformer och uppträda autentiskt i olika miljöer och konkret visa hur soldatlivet gestaltade sig. Epoker och miljöer kan varieras alltifrån karolinerna, Eda skans, Adlersparres revolution 1809, de gröna och de blå på Trossnäs fält eller den grå beredskapen.

Inom föreningen finns för närvarande en Karolinersektion, en Fältjägarsektion och en museisektion. Sektionsledare är Åke Finnipers, Christian Weibull respektive Olle Nilsson.

Christian Weibull

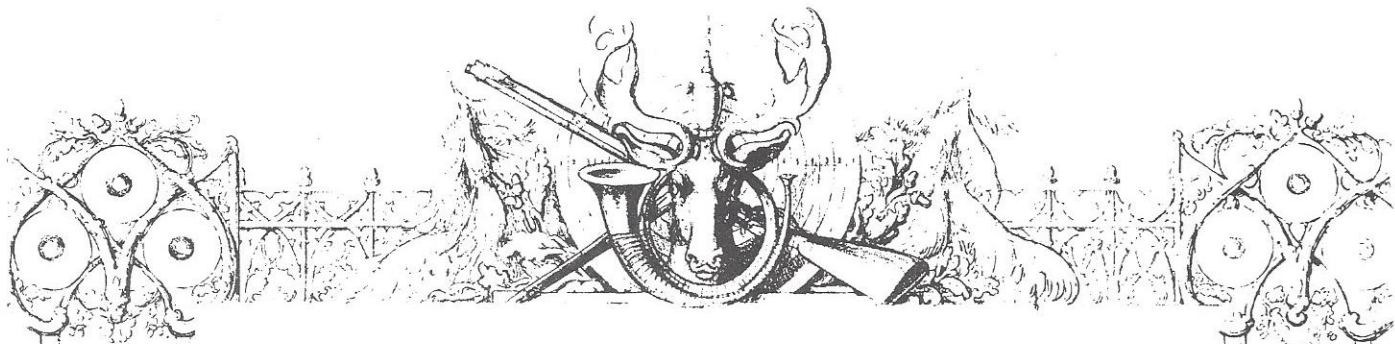
I Värmland har vi just börjat och vi vet att det finns möjligheter för framtiden.

Borde det inte vara ganska givet att varje regemente utnyttjade "sin historia" för att inspirera sina intressenter både innanför och utanför grindarna.

SEXTETTENS MEDLEMMAR

Bengt Olsson	Trumpet
Bengt Mogren	Trumpet
Karl Helge Warrol	Tenorhorn
Karl Gösta Andersson	Tenorbasun
Gunnar Andersson	Tenorbasun
Bengt Karlsson	Bas
Karl Erik Persson	Trummor

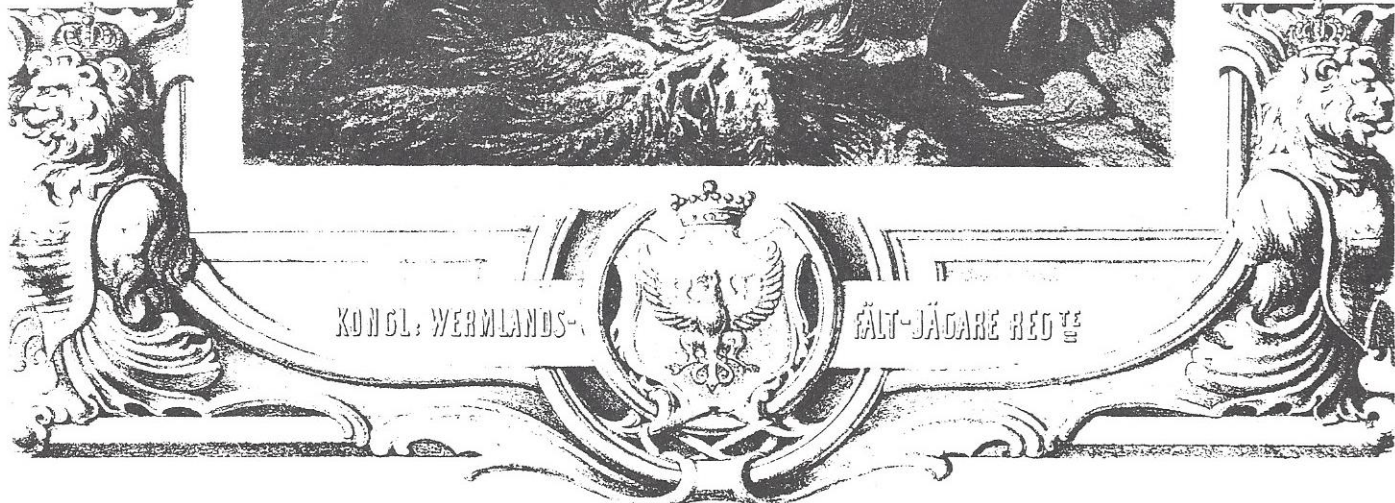
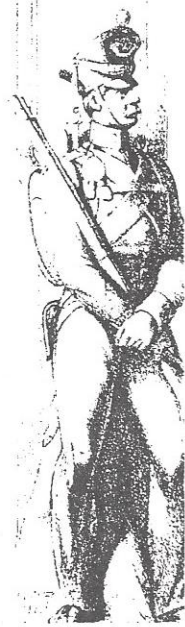
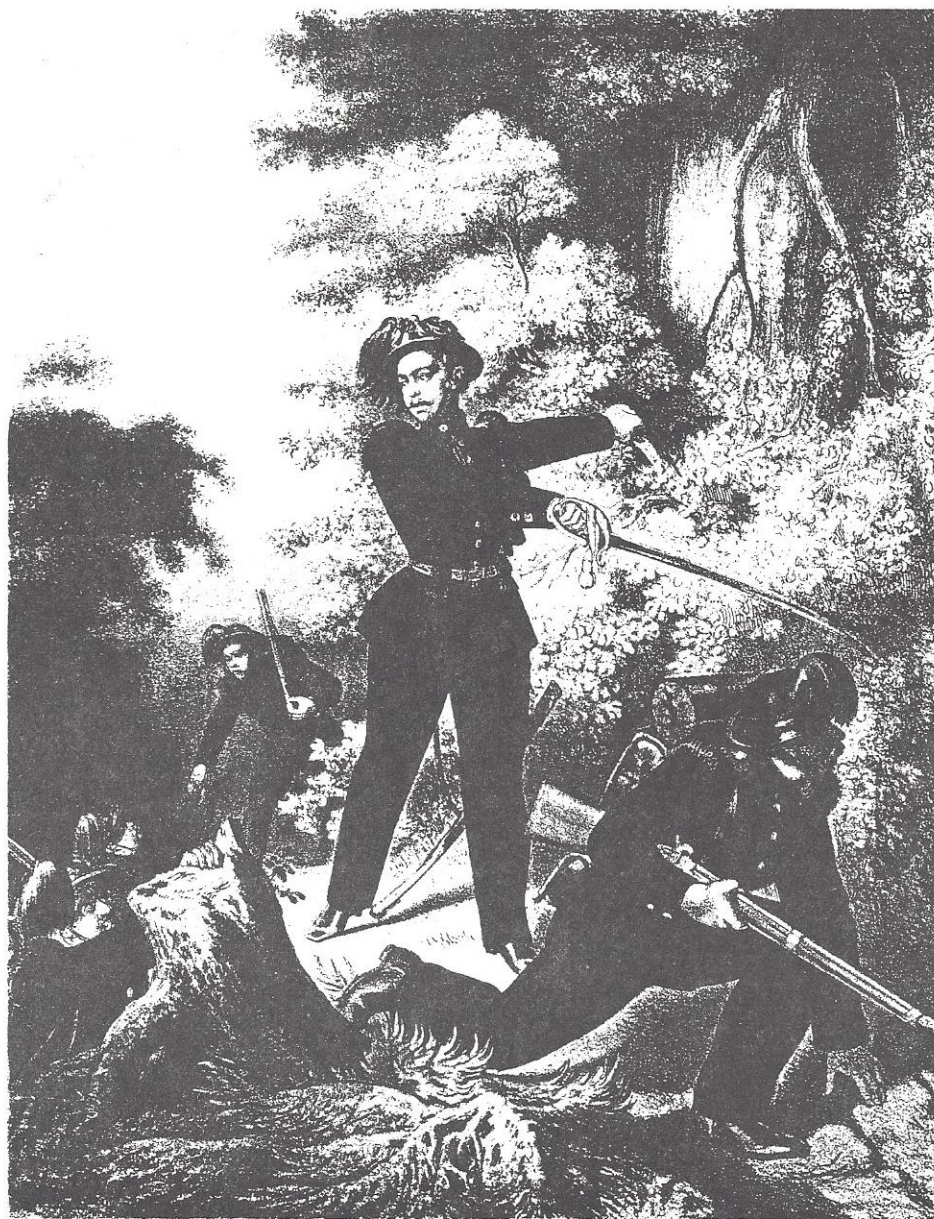
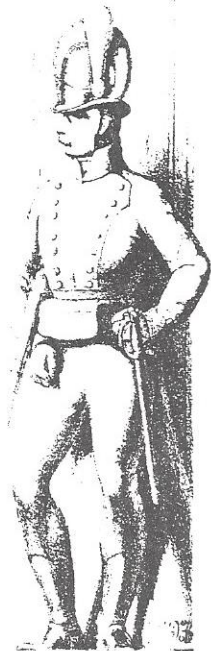

CHEFER

F. Stuart
1793
C. F. Morfau
1794-1806
E. Ekstedt
1808-1810
J. A. Matern
1810
J. Holmstedt
1811-1816
J. Montgomery-Cademulin
1817-1826
M. A. Blum
1826-1841
C. G. Fletwood
1841-1844
O. H. Sparre
1844-1851
S. A. Sandels
1851-1859
D. A. L. Silfverstolpe
1859

BATALJER

WDR LITZ
20 Sept 1813
ULSSAU
28 Sept 1813
LEIPZIG
13 Oct 1813
RAKESTAD
6 Aug 1814
ASKIM
3 Aug 1814
TRÖGSTAD
10 Aug 1814

TILL SALU I ANTIKVARIATEN

KONSTEN PÅ VÄRMLANDS REGEMENTE

AV TOMAS SKÖLD

Denna höst har lokalpressen vid ett flertal tillfällen berättat om det nyvaknade riksintresset för en del av landskapets målare.

För oss värmlänningar är namnen Olof W Nilsson, Bror Lindh, Ture Ander, Thor Fagerqvist, Erling Ärlingsson, Stefan Johansson inga okända storheter.

Men visste Du att de ovan nämnda och många fler återfinns på Ditt regemente?

Låt oss göra en liten rundvandring.

I kanslihuset finns förstas en mängd äldre konst.

Hos regementschefen återfinns Per Krafft d. ä, inte värmlänning men bra ändå. Ett Karl XII porträtt tillskrivs honom liksom ett av de få originalmålningarna av de äldre regementscheferna von Meijerfeldt. Porträttet är sannolikt målat 1791, två år före konstnärens död. En vacker Ärlingsson med Frykenmotiv står för det värmländska inslaget hos chefen.

Hos utbildningschefen finns ett porträtt av Karl XI enligt traditionen tillskriven David Klöcker Ehrenstrahl. Han anses vara Sveriges förste store målare (1628-1698) och var naturligtvis importerad från Tyskland. "Blott barbariet var en gång fosterländskt" sade redan Tegnér.

Hos stabschefen målat direkt på väggen återfinns ett storverk - en vy från Trossnäsälven vid tiden för regementets flyttning till Karlstad. Konstnären född i N Råda 1868, anlätades under 10-20- och 30-talen flitigt till liknande uppgifter i Karlstad. Både på frimurarlogen och i "Sockerslottet" i Klara återfinns målningar utförda i samma teknik - kanske till förtret för dem som nu slåss om hans tavlor på auktioner men till glädje för oss.

Innan vi lämnar kanslihuset måste vi upp några trappor. I ett rum hänger en Stefan Johansson, Östgöten som blev värmlänning och dog i Karlstad 1955. Hans lågmälda verk lyser av ett inre ljus, en särpling i den svenska konstkretsen som nu uppskattas allt mer.

En promenad över kaserngården för oss till sjukhuset. Efter ombyggnaden har Statens Konstråd deponerat ett tiotal konstverk här men det vi intresserar oss för nu är de äldre.

Här finns ett par Ärlingsson, fryksdalingen född i Kil och död för några år sedan. Bl a finns en midsommartavla i hans sprakande färger. Här finns också ett litet blomsterstilleben av mystikern i värmländsk konst, Thor Fagerqvist. Vi kan bl a finna honom i St Kils kyrka.

En annan kyrkomålare (Arvika) och invandrad värmlänning, Ture Ander finns representerad på sjukhuset i form av en stor tavla från Dejefors. Tavlan är målad 1922, d v s samtidigt som en annan i alla bemärkelser stor målning, Frits Lindströms Älvmotiv. För att finna den senare måste vi bege oss till personalmässen. Frits Lindström hörde till den berömda Rackstagruppern. Värmlandsinvandrare liksom de flesta i den, fascinerad av det västvärmländska landskapet. Vår tavla verkar dock hämtad från nordvärmland. Är det någon som vet vad som kom regementet att köpa dessa båda storverk ungefär samtidigt? Jag gör det inte.

Något lättare är det att spekulera kring tillkomsten av ett par andra tavlor på mässen. Bror Lindh (1877-1941) ende värmlänning i Rackstagruppern har målat tre tavlor från Trossnäs. Ja egentligen är två av dem nästan identiska utom vad gäller storleken. De föreställer dagens sjukvårdsskola, dåtidens officersmäss, vår enda byggnad som följde med från Trossnäs.

De liksom den tidigare nämnda Olof W Nilsson och ytterligare en av honom har sannolikt beställts inför evakueringen av Trossnäs.

Olof W Nilssons "Parti av Trossnäs" är i mitt tycke ett underbart verk. Det känns som om jag skulle vilja ta steget i den tavlan in i dess grönska och liv.

Ändå höll den på att förstöras för några år sedan. Utsatt för fukt och temperaturskillnader lossnade den vaxbaserade oljefärgen snabbt, men ett fantastiskt arbete av konservatorn Urban Ullenius räddade den. På mässen finns också en mängd nyare konstverk. Men jag fastnar slutligen för en skärgårdsbild från Bohuslän av Lasse Johnsson - kungamålaren från Sunne. På ramen finns liten plåt som anger att han skänkt tavlan till 4. komp 1943. Varför? Sunnepojken Per Sjölander Vet:

Under beredskapen var 4. komp förlagda nära Lasse Johnssons föräldrahem och hjälpte dem med lite av varje, snöskottning, vedhuggning mm. Konstnärens tacksamhet finns nu dokumenterat på mässen.

Finns det fler berättelser kring vår konst som du kanske hört talas om. Ring mig gärna och berätta (054/104608) eller skriv (PV avd I 2/Fo 52, Box 701, 651 16 KARLSTAD).

Tomas Sköld
C PVavd

Ps. Du vet väl att Du som medlem i kamratföreningen också kan vara med i I 2:s konstförening, dess verksamhet och utlottningar.

DS

